

۲۰۵۶۵۷۲

سری کتب فناوری‌های آینده در معماری و شهرسازی

۳۹ اخلاق زیستی در معماری

ترجمه

دکتر هادی محمد دین‌نژاد

دکتر در معماری بیونیک و پژوهشگر مسائعات بین رشته‌ای زیستی در معماری

انتشارات طحان

ناشر تخصصی معماری و شهرسازی

سرشناسه	: محمودی‌نژاد، هادی، ۱۳۶۱ فروردین -
عنوان و نام پدیدآور	: اخلاق زیستی در معماری/ نویسنده هادی محمودی‌نژاد.
مشخصات نشر	: تهران : طحان، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۲۶۴ ص.
فروست	: سری کتب فناوری‌های آینده در معماری و شهرسازی؛ ۳۹.
شابک	: 978-622-6507-47-9
وضعیت فهرست	: فیفا
نویسی	
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۲۷ - ۲۶۴.
موضوع	: اخلاق زیست‌شناسی
موضوع	: Bioethics
موضوع	: معماری
موضوع	: Architecture
رده بندی کنگره	: ۳۳۲QH
رده بندی دیویی	: ۹۵۷/۱۷۴
شماره کتابشناسی	: ۵۸۶۳۳۰۱
ملی	

سری کتب فناوری‌های آینده در معماری و شهرسازی

اخلاق زیست در معماری

۳۹

نویسنده: هادی محمودی‌نژاد

چاپ: اورجینال

صحافی: اورجینال

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

مدیر تولید: ابوالفضل چلاغلو

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۵۰۷-۴۷-۹

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

فهرست

فصل اول. اخلاق * ۹-۳۸ *

فصل دوم. اخلاق در اسلام * ۳۹-۵۲ *

فصل سوم. اخلاق سازمانی و حرفه‌ای * ۵۳-۹۶ *

فصل چهارم. اخلاق زیستی در مهندسی و معماری * ۹۷-۲۰۲ *

پیوست * ۲۰۳-۲۲۶ *

منابع ، کتاب‌شناسی * ۲۲۷-۲۶۴ *

www.ketab.ir

بیشگفتار مؤلف

گسترش ارزش‌های اخلاقی با ظرفیت‌های درونی و بیرونی هنر و معماری می‌تواند نقطه‌ای برای آغاز رشد اخلاقیات در انسان باشد. اخلاق با ورود به فضاهای معماری و در صورتی که اخلاق عملی را در درون کاربران فضا تقویت کند، می‌تواند نقش عنصری معنایی را در ایجاد فضایی معناگرا داشته باشد. این معنا (= اخلاق) برای ملموس شدن و تجلی به ساختاری نیاز دارد. هندسه، یعنی کالبد و ساختار فیزیکی در معماری، می‌تواند این بار مفهومی را در خود جای دهد و پیوندی میان اخلاق و فضای معماری برقرار سازد. پرسش اصلی پژوهش این است که هندسه و اخلاق چگونه پیوند می‌خورد تا رفتاری اخلاقی در انسان بسازد. یکی از اصولی که در معارف دینی ما به صورت جدی مدنظر قرار گرفته و بسیاری از علما بر اهمیت آن تکیه دارند، مقوله اخلاق است. اخلاق به عنوان یکی از معارضا و شاخصه‌های شناخت ابعاد انسانی در بسیاری از علوم و شاخه‌های هنری گسترش یافته به نحوی که در جهان نظر بر این باورند که اخلاق و یا به عبارتی پابندی به اصول خاص رمز جاودانگی یک اثر، علم و ... می‌باشد. معماران از قضا، اخلاق به دور نیست و نقوذ اخلاق در آن را نمی‌توان محدود به دورانی خاص دانست چرا که در دوران قبل از ظهور اسلام بناهایی ساخته شدند که از معانی بسیار غنی برخوردار بودند و هم اکنون نیز پابرجا مانده‌اند. با ظهور اسلام اخلاق، نقش مؤثرتری را در ایجاد آثار بر عهده گرفت و به گونه‌ای که هر یک از عناصر ساخت یک بنا معنا و مفهوم از واقعیت‌های اسلامی و انسانی را به نمایش گذاشتند و خلق هر اثر تواضع ناشی از تأثیرپذیری اخلاقی را در بنا خود متبلور ساخت و اخلاق اسلامی در معماری ایرانی در جای‌جای این سرزمین کهن به چشم می‌خورد. شهر، ایستگاه، مانند شیراز، اصفهان، کرمان، اردبیل و یزد نمونه‌های بارزی از شهرهایی می‌باشند که با معیار اسلامی ساخته و یا تجدید بنا شدند به نحوی که در آنها پابندی به اصول و اعتقادات به وفور مشاهده می‌گردد. تجلی صفات انسانی در بنا باعث گردید تا بنا نشانه‌ای از وجود حیات و جاودانگی باشد با داشتن چنین ویژگی‌هایی مکان‌هایی همچون مسجد، مدرسه مبدل به مکانی برای آموزش مبانی اخلاقی در نظر گرفته شود. قبل از ظهور اسلام هم درون‌گرایی در معماری ما به چشم می‌خورد به گونه‌ای که خانه‌ها با دیوارهایی بلند از معابر عمومی جدا می‌شدند و از این طریق فضایی امن برای ساکنان منزل فراهم می‌آمد ولی با ظهور اسلام توجه به درون‌گرایی بیش از پیش جلوه نهایی این طریق حفظ حریم خصوصی که در اسلام به آن بسیار توجه می‌شود به تجلی نهایی خود برسد. از سده‌های دیگر، امروزه «اخلاق زیستی» کاربردی عمده در علوم دارد که همین موضوع اهمیت بررسی جایگاه اخلاق زیستی در معماری را رقم می‌زند. در این کتاب به این مهم پرداخته شده است که امید است مورد توجه خوانندگان گرامی قرار گیرد.

دکتر هادی محمودی نژاد - دکتر در معماری بیونیک و پژوهشگر مطالعات میان‌رشته‌ای بوم‌شناسی.